

Dosar nr.xxx

R O M Â N I A
CURTEA DE APEL BUCUREȘTI
SECȚIA A VIII-A CONTENCIOS ADMINISTRATIV ȘI FISCAL

Încheiere
Ședința publică de la
Curtea constituită din:
Președinte: XXX
Judecător : XXX
Judecător : XXX
Grefier: XXX

Pe rol se află soluționarea recursului declarat de recurenta-pârâtă **XXX** împotriva sentinței nr..., pronunțate de Tribunalul București-Secția a II-a Contencios Administrativ și Fiscal în dosarul nr..., în contradictoriu cu intimatul-reclamant **XXX**.

La apelul nominal al cauzei făcut în ședință publică a răspuns intimatul-reclamant prin avocat **XXX**, potrivit împuternicirii avocațiale depuse la dosar, fila .. dosar fond, lipsă fiind reprezentantul recurente-pârâte.

Procedura de citare este legal îndeplinită.

S-a făcut referatul cauzei de grefierul de ședință, după care,

Avocatul intimatului-reclamant depune la dosar înscrisuri prin raportare la dispoziția instanței date prin încheierea pronunțată la data de ..., respectiv o adresă-răspuns din data de ... emisă de Direcția Evidență Persoane din care rezultă că în perioada 1900-1950 nu se trecea naționalitatea și cetățenia în actele de stare civilă. De asemenea, depune la dosar fotocopia Decretului Prezidiului Sovietului Suprem al URSS din 8 martie 1941, potrivit căruia toți locuitorii Basarabiei, indiferent dacă aveau/nu aveau cetățenia română, devin cetățeni sovietici, începând cu data de 28 Iunie.

Mai arată că dosarul nu s-a respins pe fond ci pe necompletarea actelor cu apostilă.

Curtea pune în discuție sesizarea Î.C.C.J. potrivit art.519 C.pr.civ. pentru pronunțarea unei hotărâri prin care să dezlege chestiunea de drept referitoare la următoarele aspecte:

1) Dacă prevederile art.22 din Tratatul din 1996 dintre România și Republica Moldova ratificat prin Legea nr.177/1997 coroborate cu dispozițiile art.1 lit. a și b și art.2 pct. 2 din același Tratat se interpretează în sensul că actele care emana de la autoritățile competente sau de la alte instituții ale Republicii Moldova sunt valabile fără vreo alta legalizare cu ocazia soluționării cererii de redobândire a cetățeniei române de către Comisia pentru Cetățenie din cadrul Autorității Naționale pentru Cetățenie, procedură finalizată prin emiterea unui act administrativ supus controlului instanțelor de contencios administrativ (în ipoteza cererilor soluționate anterior intrării în vigoare a O.U.G. 82/2021).

2) Dacă art.12 din Tratatul între Republica Populară Română și Uniunea Republicilor Sovietice Socialiste privind acordarea asistenței juridice în cauzele civile, familiale și penale ratificat prin Decretul nr.334/1958, publicat în B.Of. nr.30 din 4 august 1958 coroborat cu art.1 pct.2 din același Tratat sunt aplicabile cu ocazia soluționării cererii de redobândire a cetățeniei române de către Comisia pentru Cetățenie din cadrul Autorității Naționale pentru Cetățenie, procedură finalizată prin emiterea unui act administrativ supus controlului instanțelor de contencios administrativ (în ipoteza cererilor soluționate anterior intrării în vigoare a O.U.G. 82/2021).

Avocatul intimatului-reclamant arată că este de acord cu sesizarea Înaltei Curți de Casație și Justiție.

Curtea pune în discuție suspendarea de drept cauzei până la soluționarea sesizării.

Avocatul intimatului-reclamant arată că este de acord cu suspendarea judecării cauzei.

Curtea reține cauza în pronunțare pe cererea de sesizare a Î.C.C.J. și pe suspendarea cauzei.

Curtea,

Deliberând cu privire la sesizarea Înaltei Curți de Casație și Justiție Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept, constată:

1. Prin cererea înregistrată pe rolul Tribunalului București-Secția a II-a Contencios Administrativ și Fiscal la data de ..., reclamantul XXX a solicitat, în contradictoriu cu pârâta XXX, ca prin hotărârea ce se va pronunța să se dispună anularea Ordinului nr... prin care i s-a respins cererea de redobândire a cetățeniei române întemeiată pe prevederile art.11 din Legea nr.21/1991 și obligarea la emiterea unui nou ordin de acordare a cetățeniei române.

2. Prin sentința nr...., Tribunalul București-Secția a II-a Contencios Administrativ și Fiscal a admis în parte cererea formulată de reclamantul XXX în contradictoriu cu pârâta XXX, a anulat Ordinul nr. ..., a obligat pârâta să reanalizeze cererea reclamantului înregistrată sub nr.... în raport de înscrisurile depuse la dosarul administrativ, în termen de 30 de zile de la rămânerea definitivă a hotărârii.

3. Pentru a pronunța această sentință Tribunalul a reținut că cererea reclamantului de redobândire a cetățeniei române a fost respinsă ca nesusținută de XXX motivat de împrejurarea că reclamantul nu a completat dosarul administrativ cu actele de stare civilă apostilate.

4. Tribunalul a avut în vedere prevederile art.22, art.2 alin. 2, art. 1 lit. b din Tratatul dintre România și Republica Moldova privind asistența juridică în materie civilă și penală din 06.07.1996 ratificat prin Legea nr. 177/1997, precum și art. 12 și art. 1 alin. 2 din Tratatul între Republica Populară Română și Uniunea Republicilor Sovietice Socialiste privind acordarea asistenței juridice în cauzele civile, familiale și penale din 03.04.1958, aprobat prin Decretul nr.334/1958 privind ratificarea tratatului dintre Republica Populară Română și Uniunea Republicilor Sovietice Socialiste privind acordarea asistenței juridice în cauzele civile, familiale și penale.

5. În esență, Tribunalul a reținut următoarele: *„cuprinsul tratatelor nu vizează exclusiv îndeplinirea unor activități procesuale, XXX fiind o instituție publică în competența căreia intră rezolvarea unei cauze civile, în sens larg. Instanța reține că numai în cazul existenței unui dubiu evident, cu informații din evidențele oficiale ale Republicii Moldova sau Federației Ruse, puteau fi înlăturate documentele de stare civilă din probatoriul depus de reclamant în susținerea filiației sale românești, în condițiile în care, conform tratatelor sus menționate, pe teritoriul părților contractante, se recunosc fără o procedură specială, hotărârile instituțiilor de tutelă și curatelă, instituțiilor care înregistrează actele de stare civilă și altor instituții competente în cauzele civile, care prin caracterul lor nu trebuie executate. Mai mult, autoritățile din ambele state pot schimba*

rapid informații și realiza verificări în aplicarea normelor edictate în tratatul semnat. În acest context, suspiciunile pârâtei privind autenticitatea documentelor depuse sunt nejustificate, aceasta procedând nelegal la respingerea solicitării reclamantului, ca nesusținută.”

6. Împotriva acestei hotărâri a declarat recurs, în termen legal, pârâta XXX la data de ..., întemeiat pe prevederile art.488 alin.1 pct.8 C.pr.civ. rap. la art.20 alin.1 din Legea nr.554/2004, solicitând admiterea recursului, casarea hotărârii atacate și, în rejudecare, respingerea cererii de chemare în judecată.

7. În motivarea recursului s-a invocat aplicarea greșită a normelor de drept material privind *aplicabilitatea* Tratatului dintre România și Republica Moldova privind asistența juridică în materie civilă și penală și a Tratatului dintre Republica Populară Română și Uniunea Republicilor Sovietice Socialiste, susținându-se că aceste tratate ar viza „doar îndeplinirea unor activități procesuale, iar Autoritatea Națională pentru Cetățenie nu desfășoară astfel de activități.”

8. Intimatul reclamant XXX a formulat întâmpinare prin care a solicitat respingerea recursului, invocând prevederile articolului 3 din Convenția de la Haga conform cu care aplicarea apostilei nu poate fi cerută atunci când o înțelegere între două sau mai multe state contractante o înlătură, o simplifică sau scutește de supralegalizare, art.22 pct.1 din Tratatul dintre România și Republica Moldova ce prevede valabilitatea actelor ce emana de la autoritățile și instituțiile competente pe teritoriul celeilalte părți contractante fără vreo alta legalizare, art.31 alin.2 din Legea nr.590/2003 privind tratatele, ce consacră obligația ce revine autorităților statului român de a aplica și respecta dispozițiile tratatelor în vigoare, precum și art.20 din Constituție.

9. Intimatul reclamant a invocat răspunsul Ministerului Afacerilor Interne nr.2-4/2409/06.08.2020 în care se precizează că documentele depuse în sprijinul cererilor de redobândire a cetățeniei române primite din Republica Moldova, Ucraina și Federația Rusă nu trebuie să fie apostilate și nici supralegalizate deoarece între România și cele trei state sunt în vigoare Tratatul din 1996 dintre România și Republica Moldova ratificat prin Legea nr.177/1997, Tratatul între Republica Populară Română și Uniunea Republicilor Sovietice Socialiste privind acordarea asistenței juridice în cauzele civile, familiale și penale ratificat prin Decretul nr.334/1958 și Tratatul din 2002 între România și Ucraina privind asistența juridică și relațiile juridice în cauzele civile ratificat prin Legea nr.3/2005.

10. La termenul de judecată din data de ..., Curtea de Apel a pus în discuția contradictorie a părților, potrivit art.519, art.520 alin.1 C.pr.civ., sesizarea Înaltei Curți de Casație și Justiție în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile, cu următoarele chestiuni de drept:

- Daca prevederile art.22 din Tratatul din 1996 dintre România și Republica Moldova ratificat prin Legea nr.177/1997 coroborate cu dispozițiile art.1 lit. a și b și art.2 pct. 2 din același Tratat se interpretează în sensul că actele care emana de la autoritățile competente sau de la alte instituții ale Republicii Moldova sunt valabile fără vreo alta legalizare cu ocazia soluționării cererii de redobândire a cetățeniei române de către Comisia pentru Cetățenie din cadrul Autorității Naționale pentru Cetățenie, procedură finalizată prin emiterea unui act administrativ supus controlului instanțelor de contencios

administrativ (în ipoteza cererilor soluționate anterior intrării în vigoare a O.U.G. 82/2021).

- Dacă prevederile art.12 din Tratatul între Republica Populară Română și Uniunea Republicilor Sovietice Socialiste privind acordarea asistenței juridice în cauzele civile, familiale și penale ratificat prin Decretul nr.334/1958, publicat în B.Of. nr.30 din 4 august 1958 coroborat cu art.1 pct.2 din același Tratat sunt aplicabile cu ocazia soluționării cererii de redobândire a cetățeniei române de către Comisia pentru Cetățenie din cadrul Autorității Naționale pentru Cetățenie, procedură finalizată prin emiterea unui act administrativ supus controlului instanțelor de contencios administrativ (în ipoteza cererilor soluționate anterior intrării în vigoare a O.U.G. 82/2021).

11. Cu privire la *admisibilitatea sesizării*, instanța reține că aceasta este reglementată de articolul 519 alin.1 C.pr.civ., text ce prevede: „Dacă, în cursul judecății, un complet de judecată al Înaltei Curți de Casație și Justiție, al curții de apel sau al tribunalului, investit cu soluționarea cauzei în ultimă instanță, constatând că o chestiune de drept, de a cărei lămurire depinde soluționarea pe fond a cauzei respective, este nouă și asupra acesteia Înalta Curte de Casație și Justiție nu a statuat și nici nu face obiectul unui recurs în interesul legii în curs de soluționare, va putea solicita Înaltei Curți de Casație și Justiție să pronunțe o hotărâre prin care să se dea rezolvare de principiu chestiunii de drept cu care a fost sesizată.”

12. În cauză sunt întrunite condițiile de admisibilitate prevăzute de art.519 alin.1 C.pr.civ. deoarece completul de judecată care formulează sesizarea este investit cu soluționarea unui recurs, urmând să se pronunțe în ultimă instanță; de modul de lămurire a chestiunilor de drept ce fac obiectul sesizării, și care sunt noi, depinde soluționarea pe fond a cauzei de față; asupra acestei chestiuni de drept Înalta Curte de Casație și Justiție nu a statuat și nici nu face obiectul unui recurs în interesul legii în curs de soluționare.

13. Dispozițiile în legătură cu care se solicită pronunțarea unei hotărâri potrivit art.519 C.pr.civ. au primit interpretări diametral opuse, prin hotărâri definitive din partea instanțelor de judecată investite cu cauze similare, având ca obiect contestație împotriva ordinului de respingere a cererii de (re) dobândire a cetățeniei române formulate în baza art.11 din Legea nr.21/1991 a cetățeniei, acțiuni ce revin spre competență de soluționare exclusivă în fond Secției de contencios administrativ a Tribunalului București și în recurs Secțiilor de contencios administrativ ale Curții de Apel București, potrivit art.19 alin.4 din Legea nr.21/1991.

14. Aplicabilitatea și interpretarea prevederilor celor două tratate se pune în cadrul procedurii prevăzute de *art.11 din Legea nr.21/1991*, text ce prevede că „Persoanele care au fost cetățeni români, dar au pierdut cetățenia română din motive neimputabile lor sau căroră această cetățenie le-a fost ridicată fără voia lor, precum și descendenții acestora până la gradul III, la cerere, pot redobândi sau li se poate acorda cetățenia română, cu posibilitatea păstrării cetățeniei străine și stabilirea domiciliului în țară sau cu menținerea acestuia în străinătate, dacă îndeplinesc condițiile prevăzute la art. 8 alin. (1) lit. b), c) și e). (2) Dispozițiile art. 10 alin. (2)-(6) se aplică în mod corespunzător.”

15. Analiza aplicabilității și interpretării dispozițiilor tratatelor în legătură cu care s-a formulat sesizarea trebuie realizată în cadrul creat de ***Convenția din 5 octombrie 1961 cu privire la suprimarea cerinței supralegalizării actelor oficiale străine, adoptată la Haga***, la care România a aderat la data de 24.08.1999 prin OG nr.66/1999 și ținând cont

de principiul consacrat prin **art.11 alin.1 și 2 din Constituție** conform cu care „(1) **Statul român se obligă să îndeplinească întocmai și cu bună-credință obligațiile ce-i revin din tratatele la care este parte.**” De asemenea, art. 11 alin.2 din Constituție prevede că „Tratatele ratificate de Parlament, potrivit legii, fac parte din dreptul intern.”

16. Potrivit art.2 din Convenția de la Haga, „**Fiecare stat contractant scutește de supralegalizare actele cărora li se aplică această convenție** și care urmează să fie prezentate pe teritoriul său. Supralegalizarea, în sensul prezentei convenții, are în vedere numai formalitatea prin care agenții diplomatici sau consulari ai țării pe teritoriul căreia actul urmează să fie prezentat atestă veracitatea semnăturii, calitatea în care a acționat semnatarul actului sau, după caz, identitatea sigiliului și a ștampilei de pe acest act.”

17. Conform art.1 alin.1 din Convenția de la Haga „Prezenta convenție **se aplică actelor oficiale care au fost întocmite pe teritoriul unui stat contractant și care urmează să fie prezentate pe teritoriul unui alt stat contractant**”, iar art.1 alin.2 din această Convenție prevede că „**sunt considerate acte oficiale**, în sensul prezentei convenții:

a) **documentele care emană de la o autoritate** sau de la un funcționar al unei jurisdicții **a statului**, inclusiv cele care emană de la ministerul public, de la un grefier sau de la un executor judecătoresc;

b) **documentele administrative**;

c) **actele notariale**;

d) **declarațiile oficiale**, cum ar fi: cele privind mențiuni de înregistrare, viza de investire cu dată certă și legalizări de semnătură, depuse pe un act sub semnătură privată.”

18. Art.3 din Convenția de la Haga cu privire la suprimarea cerinței supralegalizării actelor oficiale străine stabilește:

„Singura formalitate care ar putea fi cerută pentru a atesta veracitatea semnăturii, calitatea în care a acționat semnatarul actului sau, după caz, identitatea sigiliului sau a ștampilei de pe acest act, este aplicarea apostilei definite la art. 4, eliberată de către autoritatea competentă a statului din care emană documentul.

Totuși formalitatea menționată în alineatul precedent nu poate fi cerută atunci când fie legile, regulamentele sau uzanțele în vigoare în statul în care actul urmează să fie prezentat, **fie o înțelegere între două sau mai multe state contractante o înlătură, o simplifică sau scutește actul de supralegalizare.**”

19. Potrivit art.31 alin.1 și 2 din Legea nr.590/2003 privind tratatele:

„(1) Obligațiile prevăzute de tratatele în vigoare se execută întocmai și cu bună-credință.

(2) Aplicarea și respectarea dispozițiilor tratatelor în vigoare reprezintă o obligație pentru **toate autoritățile statului român**, inclusiv autoritatea judecătorească, precum și pentru persoanele fizice și juridice române sau aflate pe teritoriul României.”

20. Reținând că potrivit art. 3 din Convenția de la Haga formalitatea apostilării actelor oficiale **nu poate fi cerută** în situația în care există o înțelegere între două sau mai multe state contractante care „**o înlătură, o simplifică sau scutește actul de supralegalizare**”, și că, potrivit art.31 din Legea nr.590/2003, aplicarea și respectarea dispozițiilor tratatelor internaționale este o obligație care se impune nu doar instanțelor de judecată ci și **tuturor autorităților statului român**, problema de drept care se pune este aceea dacă, în contextul încheierii de către România a Tratatului din 1996 dintre România și Republica Moldova ratificat prin Legea nr.177/1997 și a Tratatului între Republica

Populară Română și Uniunea Republicilor Sovietice Socialiste privind acordarea asistenței juridice în cauzele civile, familiale și penale ratificat prin Decretul nr.334/1958, *această obligație, referitoare la scutirea de apostilare/supralegalizare, trebuie să fie respectată și de Comisia pentru Cetățenie din cadrul Autorității Naționale pentru Cetățenie*, atunci când soluționează cereri de redobândire a cetățeniei române în sprijinul cărora se depun acte oficiale care emană de la autoritățile competente și instituțiile Republicii Moldova și respectiv de la instituțiile prevăzute de Tratatul între Republica Populară Română și Uniunea Republicilor Sovietice Socialiste.

21. În acest sens, reamintim că teza susținută de autoritatea pârâtă, reținută de o parte dintre instanțele de judecată prin hotărâri definitive, este aceea că prevederile a căror interpretare și aplicabilitate se solicită a fi stabilită de către Înalta Curte de Casație și Justiție, ce prevăd scutirea de apostilare, nu ar fi aplicabile și nu ar trebui respectate cu ocazia desfășurării procedurii administrative instrumentate de Comisia pentru Cetățenie din cadrul Autorității Naționale pentru Cetățenie, pe motiv că aceasta este o autoritate administrativă, iar nu judecătorească.

22. Potrivit art.22 din Tratatul din 1996 dintre România și Republica Moldova ratificat prin Legea nr.177/1997 având denumirea marginală „Valabilitatea actelor”:

„1.***Actele care emană de la autoritățile competente sau de la alte instituții ale uneia dintre părțile contractante***, precum și actele sub semnătură privată, cărora acestea le dau data certă și le atestă autenticitatea semnăturii, ***sunt valabile pe teritoriul celeilalte părți contractante fără vreo altă legalizare***. Aceasta dispoziție se aplică și cu privire la extrasele și la copiile de pe aceste acte.

2.Actele menționate la paragraful 1 au, ***pe teritoriul celeilalte părți contractante, aceeași forță probantă*** ca și actele de același fel ale acestei din urmă părți contractante.”

23. Art.1 lit. a și b din Tratatul din 1996 dintre România și Republica Moldova ce conține definirea termenilor utilizați de acest Tratat prevede că „În sensul prezentului tratat:

a)prin ***cauze civile se înțelege cauzele de drept civil și procesual civil, de drept al familiei, drept comercial, dreptul muncii și drept administrativ***;

b)prin ***autorități competente se înțelege instanțele judecătorești, parchetele (pentru România), organele procuraturii (pentru Republica Moldova), notariatele și alte instituții competente în materie civilă și penală***”

24. Art.2 pct. 2 din Tratatul din 1996 dintre România și Republica Moldova intitulat „Oscutirea juridică” prevede că „Cetățenii unei părți contractante au dreptul să se adreseze liber și nestânjenit ***autorităților competente ale celeilalte părți contractante*** în atribuția cărora sunt date cauzele civile și penale, pot să-și susțină interesele în fața acestora, să facă cereri și să introducă acțiuni în aceleași condiții ca și cetățenii acesteia”.

25. Textele anterior citate ale Tratatului din 1996 dintre România și Republica Moldova stabilesc regula potrivit căreia actele emise de autoritățile competente din cele două țări sunt valabile pe teritoriul celeilalte părți contractante fără vreo altă legalizare.

26. Art.22 din Tratat precizează sfera de recunoaștere a actelor oficiale emise de autoritățile competente ale celor două țări semnatare, aceasta fiind „teritoriul celeilalte părți”, concluzia care ar rezulta fiind aceea că actele oficiale ce emană de la autoritățile

competente ale Republicii Moldova sunt recunoscute pe teritoriul României, fără a se face distincția invocată de autoritatea pârâtă între autorități administrative și judiciare.

27. Această interpretare pare să fie susținută și de art.1 lit.b din Tratatul din 1996 dintre România și Republica Moldova care nu limitează sfera autorităților competente doar la instanțele judecătorești și la parchete, ci o definește extensiv, fiind incluse notariatele și alte instituții competente în materie civilă și penală.

28. Mai mult, art.1 lit. a din Tratatul din 1996 dintre România și Republica Moldova include explicit în categoria „cauze civile” atât cauzele de drept civil și procesual civil, de drept al familiei, cât și pe cele de drept administrativ, astfel încât concluzia care ar decurge ar fi aceea că Autoritatea Națională pentru Cetățenie intră în sfera „altor instituții competente în materie civilă” prevăzută de art.1 lit.b din Tratatul din 1996 dintre România și Republica Moldova.

29. Această teză nu este împărtășită însă de autoritatea pârâtă, care consideră că nu i-ar fi aplicabile aceste prevederi și nici de toate instanțele judecătorești, motivat de teza că aceste tratate ar viza „doar îndeplinirea unor activități procesuale, iar Autoritatea Națională pentru Cetățenie nu desfășoară astfel de activități” .

30. Față de controversele semnalate în legătură cu această chestiune de drept, se apreciază că este necesară sesizarea Înaltei Curți de Casație și Justiție în vederea pronunțării unei hotărâri prin să se stabilească dacă prevederile art.22 din Tratatul din 1996 dintre România și Republica Moldova ratificat prin Legea nr.177/1997 coroborate cu dispozițiile art.1 lit. a și b și art.2 pct. 2 din același Tratat se interpretează în sensul că actele care emana de la autoritățile competente sau de la alte instituții ale Republicii Moldova sunt valabile fără vreo alta legalizare cu ocazia soluționării cererii de redobândire a cetățeniei române de către Comisia pentru Cetățenie din cadrul Autorității Naționale pentru Cetățenie, procedură finalizată prin emiterea unui act administrativ supus controlului instanțelor de contencios administrativ (în ipoteza cererilor soluționate anterior intrării în vigoare a O.U.G. 82/2021).

31. În ceea ce privește a doua întrebare a acestei trimeri, aceasta se referă la aplicabilitatea art.12 coroborat cu art.1 pct.2 din Tratatul între Republica Populară Română și Uniunea Republicilor Sovietice Socialiste privind acordarea asistenței juridice în cauzele civile, familiale și penale, ratificat prin Decretul nr.334/1958, cu ocazia soluționării cererii de redobândire a cetățeniei române de către Comisia pentru Cetățenie din cadrul Autorității Naționale pentru Cetățenie.

32. Tratatul între Republica Populară Română și Uniunea Republicilor Sovietice Socialiste privind acordarea asistenței juridice în cauzele civile, familiale și penale ratificat prin Decretul nr.334/1958 este menționat în *Anexa 2 a Instrucțiunilor 147/2016 pentru modificarea și completarea Instrucțiunilor ministrului afacerilor interne nr. 82/2010 privind organizarea și desfășurarea activității de eliberare a apostilei pentru actele oficiale administrative.*

33. Anexa 2 a Instrucțiunilor 147/2016 cuprinde *Lista statelor semnatare ale Conferinței de Drept Internațional Privat de la Haga* cu care România a încheiat convenții, tratate sau acorduri privind asistența juridică în materie civilă, care prevăd scutirea de orice legalizare.

34. Potrivit Anexei 2 a Instrucțiunilor 147/2016, Tratatul între Republica Populară Română și Uniunea Republicilor Sovietice Socialiste privind acordarea asistenței juridice în cauzele civile, familiale și penale, ratificat prin Decretul nr.334/1958, *este considerat a fi încheiat cu Federația Rusă prin declarație de succesiune.*

35. În ceea ce privește dispozițiile art.12 „Valabilitatea actelor” din Tratatul între Republica Populară Română și Uniunea Republicilor Sovietice Socialiste privind acordarea asistenței juridice în cauzele civile, familiale și penale ratificat prin Decretul nr.334/1958 în legătură cu care s-a solicitat pronunțarea unei hotărâri potrivit art. 519 alin.1 C.pr.civ., acestea au următorul conținut:

„1. **Actele care au fost întocmite sau certificate de instituțiile juridice sau de către o persoană oficială** (traducător oficial, expert etc.) pe teritoriul uneia din Părțile Contractante, în limitele competenței lor, în forma stabilită de legile în vigoare și prevăzute cu sigiliul oficial, **sunt valabile pe teritoriul celeilalte Părți Contractante fără vreo altă certificare.**

2. Actele care pe teritoriul unei Părți Contractante se consideră ca fiind acte oficiale, sunt socotite și pe teritoriul celeilalte Părți Contractante ca având forța probatorie a actelor oficiale.”

36. De asemenea, articolul 1 punctul 2 din Tratatul între Republica Populară Română și Uniunea Republicilor Sovietice Socialiste analizat, prevede:

„2. Cetățenii unei Părți Contractante au dreptul să se adreseze liber și nestânjenit instanțelor judecătorești, Procuraturii, notariatelor de stat (denumite în cele ce urmează "instituții juridice") **precum și altor instituții ale celeilalte Părți Contractante**, în **competența cărora intra rezolvarea cauzelor civile, familiale** și penale, *pot să-și susțină interesele în fața acestora*, să facă reclamații și să introducă acțiuni în aceleași condiții ca și cetățenii acesteia.”

37. Și în legătură cu textele Tratatului cu URSS anterior citate autoritatea pârâtă a susținut că nu i-ar fi incidente și că, implicit, nu ar avea obligația respectării lor, cu motivarea, acceptată de o parte a instanțelor de judecată prin hotărâri definitive, că aceste prevederi ar fi aplicabile doar instanțelor de judecată în rezolvarea cauzelor civile, familiale și penale, nu și autorităților administrative cum este și pârâta, cu ocazia soluționării cererii de redobândire a cetățeniei române de către Comisia pentru Cetățenie.

38. Referitor la chestiunea supusă analizei se reține că *cetățenia unei persoane este unul din elementele care alcătuiesc statutul juridic civil al unei persoane*, alături de capacitatea juridică și starea civilă a persoanei. În ceea ce privește starea civilă, aceasta este dreptul persoanei de a se individualiza, în familie și societate, prin calitățile strict personale care decurg din actele și faptele de stare civilă (art.98 Cod civil).

39. Cu ocazia soluționării cererii de (re) dobândire a cetățeniei române potrivit art. 11 din Legea nr.21/1991 a cetățeniei române Autoritatea Națională pentru Cetățenie analizează *acte de stare civilă* pentru a determina dacă persoanele care solicită redobândirea sau dobândirea cetățeniei române în condițiile acestui articol sunt *descendenții până la gradul III* ai unor persoane care au fost cetățeni români, dar au pierdut cetățenia română din motive neimputabile lor sau cărora această cetățenie le-a fost ridicată fără voia lor.

40. Prin urmare, în procedura prevăzută de art.11 din Legea nr.21/1991 Autoritatea Națională pentru Cetățenie analizează acte de stare civilă (certificate de naștere, certificate de căsătorie, certificate de deces) în vederea determinării unor legături de descendență între petenți, solicitanți ai cetățeniei române conform art.11 din Legea nr.21/1991, și antecesorii acestora, foști cetățeni români care au pierdut cetățenia română din motive neimputabile lor sau cărora această cetățenie le-a fost ridicată fără voia lor.

41. Stabilirea acestor aspecte, referitoare la legătura de descendență dintre petenți, solicitanți ai cetățeniei române conform art.11 din Legea nr.21/1991 și antecesorii acestora, de care depinde dreptul petenților de a (re)dobândi cetățenia română, element ce ține, la rândul său, de statutul juridic civil al persoanelor petente, intră în sfera de reglementare a dreptului civil, respectiv a dreptului familiei. Pentru acest motiv s-ar putea considera că Autoritatea Națională pentru Cetățenie intră în categoria „*altor instituții ale celeilalte Părți Contractante, în competența cărora intra rezolvarea cauzelor civile, familiale*” prevăzută de art.1 pct.2 din Tratatul între Republica Populară Română și Uniunea Republicilor Sovietice Socialiste privind acordarea asistenței juridice în cauzele civile, familiale și penale ratificat prin Decretul nr.334/1958, teză contestată, astfel cum am arătat mai sus, de autoritatea pârâtă și de o parte a instanțelor de judecată.

42. Or, în situația în care Autoritatea Națională pentru Cetățenie ar face parte din categoria „*altor instituții ale celeilalte Părți Contractante, în competența cărora intra rezolvarea cauzelor civile, familiale*” prevăzută de art.1 pct.2 din Tratatul cu URSS, concluzia care ar decurge ar fi aceea a aplicabilității prevederilor art.12 din același Tratat, ce prevăd valabilitatea, fără vreo altă certificare (respectiv fără apostilare) a actelor întocmite sau certificate de instituțiile juridice sau de către o persoană oficială pe teritoriul celeilalte părți contractante, pe teritoriul român și inclusiv în fața autorității administrative pârâte, respectiv a Comisiei pentru Cetățenie din cadrul Autorității Naționale pentru Cetățenie.

43. Această concluzie ar părea că ar decurge cu atât mai mult cu cât procedura desfășurată în fața Comisiei pentru Cetățenie din cadrul Autorității Naționale pentru Cetățenie cu ocazia soluționării cererilor în baza art.11 din Legea nr.21/1991 este finalizată prin emiterea unui act administrativ supus controlului instanțelor de contencios administrativ.

44. Or, în contextul în care în fața instanțelor judecătorești sunt valabile, fără vreo altă certificare (apostilare n.r.), conform art.12 din Tratatul cu URSS, actele care au fost întocmite sau certificate de instituțiile juridice sau de către o persoană oficială pe teritoriul celeilalte părți contractante, concluzia care s-ar impune ar fi aceea că și cu ocazia procedurii administrative ce a ocazionat emiterea actului administrativ contestat în fața instanțelor judecătorești ar fi incidentă aceeași regulă.

45. Am arătat anterior că soluționarea chestiunilor de drept anterior expuse a fost soluționată în mod divergent de instanțele de judecată competente în cauze similare, situație în care, având în vedere rolul Înaltei Curți de Casație și Justiție de unificare a practicii judecătorești, precum și dificultățile de interpretare mai sus expuse, se apreciază că este necesară formularea, potrivit art.519 C.pr.civ., a unei sesizări în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile prin care să dea o rezolvare de principiu chestiunilor de drept anterior expuse, sesizarea având în vedere ipoteza cererilor de (re)dobândire a cetățeniei române soluționate anterior intrării în vigoare a O.U.G. 82/2021.

46. În baza art.520 alin.2 C.pr.civ. judecata cauzei va fi suspendată până la pronunțarea hotărârii prealabile pentru dezlegarea chestiunii de drept.

Pentru aceste motive,

Dispune:

Dispune sesizarea Înaltei Curți de Casație și Justiție-Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile prin care să dea o rezolvare de principiu următoarelor chestiuni de drept:

1) Dacă prevederile art.22 din Tratatul din 1996 dintre România și Republica Moldova ratificat prin Legea nr.177/1997 coroborate cu dispozițiile art.1 lit. a și b și art.2 pct. 2 din același Tratat se interpretează în sensul că actele care emana de la autoritățile competente sau de la alte instituții ale Republicii Moldova sunt valabile fără vreo alta legalizare cu ocazia soluționării cererii de redobândire a cetățeniei române de către Comisia pentru Cetățenie din cadrul Autorității Naționale pentru Cetățenie, procedură finalizată prin emiterea unui act administrativ supus controlului instanțelor de contencios administrativ (în ipoteza cererilor soluționate anterior intrării în vigoare a O.U.G. 82/2021).

2) Dacă art.12 din Tratatul între Republica Populară Română și Uniunea Republicilor Sovietice Socialiste privind acordarea asistenței juridice în cauzele civile, familiale și penale ratificat prin Decretul nr.334/1958, publicat în B.Of. nr.30 din 4 august 1958 coroborat cu art.1 pct.2 din același Tratat sunt aplicabile cu ocazia soluționării cererii de redobândire a cetățeniei române de către Comisia pentru Cetățenie din cadrul Autorității Naționale pentru Cetățenie, procedură finalizată prin emiterea unui act administrativ supus controlului instanțelor de contencios administrativ (în ipoteza cererilor soluționate anterior intrării în vigoare a O.U.G. 82/2021).

Suspendă judecata cauzei până la pronunțarea hotărârii prealabile pentru dezlegarea chestiunii de drept.

Cu drept de recurs în ceea ce privește suspendarea judecării, pe toată perioada suspendării.

Recursul se depune la Curtea de Apel București, Secția a VIII-a Contencios Administrativ și Fiscal.

Pronunțată prin punerea soluției la dispoziția părților prin intermediul grefei instanței azi, ...

Președinte,
XXX

Judecător,
XXX

Judecător,
XXX

Grefier,
Elena Dana Ciobanu
XXX